

те участници в комитетите и ръководството на БРЦК като далновидно и основателно. Обстоятелството, че била извършена такава генерална промяна по важния въпрос за бъдещето на свободна България свидетелства по най-категоричен начин с колко голям, не само легендарен хайдушки и войводски, но и несъмнен политически авторитет се ползвал П.Хитов в редовете на БРЦК. А аргументацията му и сериозността, с която се отнесъл към текста на Проектоустава, доказват колко действителни основания имали дейците и ръководителите на революционната организация да искат от него мнение и да се вслушат в думите му. И това станало въпреки и едновременно с дълбоките му републикански убеждения, както, разбира се и на Л.Каравелов, който години наред ги прокламирал, разяснявал и отстоявал, включително и в разширения програмен документ от 1870 г. "Български глас. От БРЦК". Също така и въпреки и едновременно с предпочитанията на Левски към републиката, която той нарича истинското "народно правление" и я смята най-подходяща, а и необходима за българския народ.

Предложението на П.Хитов явно намерило разбиране и у представителите на вътрешните и емигрантските комитети на БРЦК на събранието, в преобладаващата си част най-дейните и всеотдайни негови членове и работници. Възможно е и други от участниците в събранието да мислели за евентуалните неблагоприятни последици за освобождението на България от публичното обявяване на републиката като форма на управление на свободната българска държава. Но само в забележките и предложенията на Хитов намираме загриженост и политически анализ на възможните усложнения и пречки, както и за тактическата стъпка, която трябва да се приеме като наложителен компромис за постигане на главната цел на българите - освобождението им от турско владичество и възстановяването на държавната самостоятелност на България.

В писмото на П.Хитов до В.Левски за Проектоустава се съдържат и редица чисто организационни предложения, добавки, уточнявания, извлечени от дългогодишната му практика от работа с човешки общности и усилия за целенасочени и сплотени действия за постигане на народните задачи и цели. С особено внимание той настоява да се подхожда предпазливо при провинения на участниците в наложителната всестранна проверка на отправените към тях обвинения от други дейци. Загрижеността на Хитов по този въпрос естествено идвала от опита му на хайдушки и четнически войвода, но очевидно и от твърде суровите наказания, предвидени в Проектоустава - в почти всички случаи смърт. В тази част от приетия Устав няма много смекчаващи промени, но в други членове фигурират разпореждания за внимателна проверка преди да бъде взето решение за наказание (и не еднолично), именно в духа на препоръките на войводата.⁷⁰

Бележките на П.Хитов, както се вижда, били твърде полезни за общото събрание и приетия от него Устав на БРЦК, задължителен за всички членове. Макар поради тежко заболяване да не можал да участва пряко в събранието, Хитов фактически присъствал със знанията, опита и здравия си народен дух и разум. С поканата да участва в общото събрание и задълбоченото му писмено мнение за Проектоус-